

Druhá impresie Jana Tichého

Výrazný současný český autor Jan Tichý, jehož celoživotním tématem je krajina, vystavuje v Rabasově galerii v Rakovníku. Útulný, ale poměrně malý prostor využil malíř dokonale a jak jinak než především krajinomalbami. Výstava, která zde potrvá do 26. března, je označena jako Imprese II. Navazuje na instalaci v brněnské galerii Aspekt, kde byla před dvěma roky představena Imprese I.

Do Rabasovy galerie se vešly na čtyři desítky děl, které výstižně prezentují umělcův posun i návraty k ověřeným výjevům a technikám. „S výběrem mi hodně pomohl kunsthistorik Jiří Machalický, takže je tady širší záběr, než jsem původně zamýšlel. Rozhodli jsme se vystavit i několik kreseb vytvořených specifickou technikou, což je v tomto případě tužka na sololitu“, říká k expozici Jan Tichý.

Zmíněné kresby s architektonickými výjevy jsou zde v menšině, avšak se zvláštní důrazností. Strohost města, převedená do malířova vidění, upoutá svojí zdánlivou jednoduchostí podtrženou volbou šedých nebo hnědých tónů. Například Tichého Věž nebo Domeček (obě díla z roku 2014) vyvolávají řadu asociací. Divák v nich nachází prvky měst, které zná nebo existují v jeho fantazii. Detaily skryté v celku tvoří mozaiku, v níž má místo prelud dórského sloupu stejně jako pražské zákoutí. Několik menších černobílých kreseb tvoří pomyslný protipól velkých barevných pláten. Zmíněná odlišná díla však nestojí proto sobě. Naopak. Navzájem si vytvářejí úvod k jiné umělecké dimenzi. Zejména je-li je stejný motiv zpracován pokaždé jinou technikou jako například u travnatého zákoutí označeného popiskem Na břehu řeky Rýna.

Krajinným motivům jsou vyhrazena rozměrná plátna, jejichž předností jsou fascinující hloubky vytvořené mistrovským zacházením s barvami. Tichého Jezírko nebo Okrouhlík (akryly na plátně z roku 2015) jsou důstojnou paralelou k tvorbě impresionistů

2. poloviny 19. století, ozvláštěnou časovým posunem a obohacenou o moderní pojetí.

Malíř, ačkoliv v názvu výstavy použil slovo impresie, není nakloněn jednostranné vyhraněnosti ani striktnímu zařazení. Svoji tvorbu charakterizuje jako „živé malování vycházející z vlastních pocitů a silné imaginace“. Je sympatické, že se hlásí ke svým uměleckým vzorům a přiznává i určitý vliv, který na něho mají díla obdivovaných autorů.

Patří k nim také krajinář Václav Radimský, stejně jako Tichý, kolínský rodák. Jan Tichý zaznamenává místa kolem Velkého Oseka u Kolína, která roky před ním přitahovala i Radimského, představitele českého a francouzského impresionismu přelomu 19. a 1. poloviny 20. století. O to větší poctou pro Tichého je fakt, že jeden z jeho obrazů zdobí stěnu radnice v Kolíně stejně jako plátno od Radimského.

„Jsem ze stejného kraje jako Václav Radimský, nemůžu a ani se nechci oprostít od jisté inspirace, kterou jeho díla s sebou nesou. Vždyť od dětství vnímám stejnou scenerii, fascinují mě lužní lesy, slepá ramena Labe, vyschlé tůně, trávy zbarvené podle ročního období“, dodává Tichý.

Chráněné lužní lesy s vysokou hladinou podzemní vody poskytují dostatek látky vhodné k uměleckému zpracování. Pro Jana Tichého, představitele střední generace českých výtvarníků, se stala dominantním tématem. Jeho emotivní zaujetí podložené pečlivým studiem krajiny, při němž mu není zatěžko prodírat se houštinami kvůli pohledu třeba i na jedno stéblo trávy, přináší působivé výsledky. Důvěrná znalost terénu mu v tvůrčím procesu dává svobodu při volbě techniky i stylu. Může si dovolit experimentovat, aniž by ztratil jistotu tahů nebo cit pro sladění barev (Trávy, olej na plátně, 2016, Cesta kerským lesem, olej na plátně, 2014...)

V Rabasově galerii jsou vystavena i jeho zatím poslední díla vzniklá v loňském roce. Série barevně odlišných a zároveň symbiotických pláten nazvaná Imprese – Staré Labe I., je

důkazem vyvíjejícího se malířova mistrovství. Svoji vizi labské krajiny přenesl tentokrát na plátno metodou pointilismu (nanášením barev pomocí malých plošek), známou od Seurata, Signaca, Pissarra...Obdobnou techniku lze u Tichého zaznamenat již v minulosti, kdy ji na obraze kombinoval s většími celistvějšími plochami (Horizont, Máčidlo). Tentokrát však na „tečkování“ vsadil plně a bez kompromisů. Zároveň zvolil vyzývavě radostné barevné kombinace. Výsledkem jsou originální výjevy, jež v rakovnické výstavní síni představují další – a jistě ne poslední z vrcholů jeho dosavadní malířské tvorby.

Blanka Frajerová